T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016/597
KARAR NO : 2016/599
KARAR TR : 28.11.2016

ÖZET : Danıştay Başsavcılığının idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yönündeki kararını, hükümsüz bırakacak şekilde mahkemece görevsizlik kararı verilerek, idari yargı kolunun görevli olduğuna karar verildiği nedeniyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanuna göre görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından Danıştay Başsavcısının başvurusu hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞI hk.

K A R A R

Davacı : O.G.M. adına Orman İşletme Müdürlüğü
Vekili : Av. P. K.
Davalı : Muratpaşa Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. H. A.

O L A Y : Davacı idare vekili dava dilekçesinde özetle; Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Güzeloba Mahallesi, Lara mevkiinde bulunan ve Orman Genel Müdürlüğü'ne ait taşınmazın 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 17. maddesi uyarınca Turab Turizm Ticaret A.Ş. lehine 49 yıllığına turistik tesis yapmak üzere izne konu edildiği; davalı Muratpaşa Belediye Başkanlığı tarafından kiracı- Turab A.Ş.'ne gönderilen yazı ile, kiralanan orman sahası dahilinde otel ve mütemmim cüzleri bulunan taşınmazdaki bir kısım yapıların 3194 sayılı İmar Kanununa ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa aykırı olduğu gerekçesi ile yıkım kararı verildiğini; bu kararın usul ve yasaya aykırı olduğunu ileri sürerek, yıkım işleminin durdurulması için ihtiyati tedbir kararı verilmesi,verilecek tedbir kararının nihai kararın kesinleşmesine kadar devamına karar verilmesi, yapılacak yargılama sonucunda muarazanın giderilmesi ve müdahalenin men'ine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Belediye Başkanlığı vekili cevap dilekçesinde, dava konusu yazı hakkında idare mahkemesinde dava açıldığı ve mahkemece işin esasının incelenmesi nedeniyle görev ve derdestlik itirazında bulunmuştur.

ANTALYA 9. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 26.11.2015 gün ve E:2015/129 sayı ile, görev ve derdestlik itirazlarının reddine karar vermiştir.

Davalı Belediye Başkanlığı vekili süresi içerisinde verdiği dilekçe ile görev itirazında bulunmuş, dosyanın onaylı sureti 24.2.2016 günü Danıştay Başsavcılığına gönderilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: 22.3.2016 günlü kararı ile, İmar Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca verilen yıkım kararına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın İdare Mahkemesince reddedilmesi ve temyiz incelemesinden geçerek kesinleşmesi sonucunda, kesinleşen yargı kararına dayanılarak yıkım işleminin uygulanması aşamasına ilişkin bulunan davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinin görevine girdiği, bu nedenle 2247 sayılı Yasa'nın 10'uncu maddesi uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

Ancak, Danıştay Başkanlığının bu kararından sonra;

ANTALYA 9 ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 16.5.2016 gün ve E:2015/129, K:2016/165 sayı ile, Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; Dava konusu Antalya ili, Muratpaşa ilçesi. Güzeloba Mahallesi, Lara mevkiinde bulunan Orman Genel Müdürlüğü'ne ait taşınmazın 6831 Sayılı Orman Kanununun 17. maddesi gereğince Turab Turizm Ticaret A.Ş. lehine 49 yıllığına turistik tesis yapmak üzere izne konu edildiği, davalı Muratpaşa Belediye Başkanlığı tarafından kiracı-Turab...A.Ş. ye; kiralanın orman sahası dahilinde otel ve mütemmim cüzleri bulunan taşınmazdaki bir kısım yapıların 3194 Sayılı İmar Kanunu ve 3621 Sayılı Kıyı Kanununa aykırı olduğu gerekçesi ile yıkım kararı gönderdiği, davalı Muratpaşa Belediyesi'nin 13/11/2013 tarih ve 12110 sayılı "yıkım işlemi" konulu yazısına bağlı yıkım işleminin durdurulması için ihtiyati tedbir kararı verilmesi, mahkemece verilecek kararın kesinleşmesine kadar devamına karar verilmesi, davalı Muratpaşa Belediyesinin müdahalesinin men'ine, muarazanın giderilmesine karar verilmesini talep ettiği, talebin idari bir işlem olduğu, , idari işlem ve eylemlerden doğan taleplerinin ise 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-b.maddesinde yer alan "idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerektiği, HMK'nun 114/1-b.maddesi hükmü gereğince yargı yolunun caiz olmasının dava şartı olduğu ve HMK'nun 115/1.maddesine göre dava şartlarının mevcut olup olmadığının davanın her aşamasında re'sen araştırılması gerektiği, Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar kazanmış kararlarına göre davanın niteliği itibariyle idari yargının görevi kapsamında kaldığı anlaşıldığından, dava dilekçesinin yargı yolu bakımından usulden reddine karar vermek gerektiği gerekçesiyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş, bu karar 18.10.2016 tarihinde kayda giren dilekçe ile davacı vekilince temyiz edilmiş, henüz bir karar verilmemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın

katılımlarıyla yapılan 28.11.2016 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından Danıştay Başsavcısının başvurusu hakkında karar verilmesine yer olmadığı yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın 2247 sayılı Yasa'da öngörülen görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından Danıştay Başsavcısının başvurusu hakkında karar verilmesine yer olmadığı yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 10. maddesinde, "Görev uyuşmazlığı çıkarma; adli, idari ve askeri bir yargı merciinde açılmış olan davada ileri sürülen görev itirazının reddi üzerine ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından görev konusunun incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesinden istenmesidir.

Yetkili Başsavcı veya Başkanunsözcüsünün Uyuşmazlık Mahkemesinden istekte bulunabilmesi için, görev itirazının, hukuk mahkemelerinde en geç birinci oturumda, ceza mahkemelerinde delillerin ikamesine başlamadan önce; idari yargı yerlerinde de dilekçe ve savunma evresi tamamlanmadan yapılmış olması ve yargı yerlerinin de kendilerinin görevli olduklarına karar vermiş bulunmaları şarttır.

Görev itirazının yargı merciince yerinde görülerek görevsizlik kararı verilmesi halinde, görev konusunun Uyuşmazlık Mahkemesince incelenebilmesi, temyizen bu kararın bozulmuş ve yargı merciince de bozmaya uyularak görevli olduğuna karar verilmiş bulunmasına bağlıdır.

Uyuşmazlık çıkarma isteminde bulunmaya yetkili makam; reddedilen görevsizlik itirazı adli yargı yararına ileri sürülmüş ise Cumhuriyet Başsavcısı, idari yargı yararına ileri sürülmüş ise Danıştay Başkanunsözcüsü, askeri ceza yargısı yararına ileri sürülmüş ise Askeri Yargıtay Başsavcısı, Askeri İdari Yargı yararına ileri sürülmüş ise bu mahkemenin Başkanunsözcüsüdür.

Görev itirazının reddine ilişkin karara karşı itiraz yolunun açık bulunduğu ceza davalarında ret kararı kesinleşmeden uyuşmazlık çıkarma istenemez" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Anılan Yasa hükmü ile, belirtilen yargı mercilerinden birinde açılmış olan bir davanın görülmesi sırasında yapılan görev itirazının reddi üzerine, ilgili Başsavcı tarafından, görevli bulunduğu kendi yargı düzeninin görev alanına vaki müdahalenin önlenebilmesini sağlamak için konunun Uyuşmazlık Mahkemesi'ne götürülmesi suretiyle davanın henüz başlangıç safhasında iken görev sorununun çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır.

Nitekim, 2247 sayılı Yasa'nın 10. madde gerekçesinde, "Uyuşmazlık çıkarma, yürürlükte bulunan kanunun getirdiği bir yeniliktir. Görülmekte olan bir davanın görev uyuşmazlığını, bu safhada halletmek imkânını verir. Bu madde ile uyuşmazlık çıkarma adli, idari ve askeri yargıya teşmil edilmiştir.

Bu yetki, yargı merciince görev itirazının reddi üzerine, kanun yararına olarak, uyuşmazlığın konusuna göre ilgili Başsavcı veya Başkanunsözcüsü tarafından kullanılacaktır. Bu suretle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının kabul ettiği adli, idari ve askeri yargı mercilerinin ayrılığı prensibinin ihlâli ve ayrı tanzimlere tabi tutulan adli, idari ve askeri yargı mercilerinin yekdiğerinin görev hudutlarına tecavüzleri önlenmiş olacaktır" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Mülkiyeti hazineye ait Antalya İli, Muratpaşa İlçesi, Güzeloba Mahallesi 2241, 2260, 2262, 2264 sayılı parseller üzerinde ruhsatsız yapılar yapıldığından bahisle, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca ruhsatsız yapıların yıkımına ve aynı Kanunun 42. maddesi uyarınca idari para cezası verilmesine ilişkin 28.10.2005 günlü, 1117 sayılı Muratpaşa Belediye Encümeni kararının yıkıma ilişkin kısmının iptali istemiyle açılan davada; Antalya 1. İdare Mahkemesinin 16.07.2008 günlü, E:2005/1956, K:2008/1214 sayılı kararı ile dava konusu işlemin üç katlı apart ve iki adet üç katlı ilave apartın yıkımına ilişkin kısmının iptaline; iskele, havuz, aquapark, sahilbar, Türk Lokantası, sancakbar ve anfi tiyatronun yıkımına ilişkin kısmı yönünden ise davanın reddine karar verildiği, bu kararın Danıştay 14. Dairesinin 26.12.2011 günlü, E:2011/2591, K:2011/5218 sayılı kararı ile bozulduğu, Antalya 1. İdare Mahkemesinin 08.11.2012 günlü, E:2012/458, K:2012/1397 sayılı kararı ile dava konusu işlemin iskele, havuz, aquapark, sahilbar, Türk Lokantası, sancakbar ve anfi tiyatronun yıkıma yönelik kısmı açısından bozma kararına uyulmayıp ısrar edilerek davanın reddine karar verildiği, kararın ısrara ilişkin bu kısmının temyiz edildiği, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 23.01.2014 günlü, E:2013/598, K:2014/74 sayılı kararı ile ısrar kararının onandığı, Antalya Orman Bölge Müdürlüğünce belediyelerin 3194 sayılı İmar Kanununun 4. maddesi uyarınca Devlet Ormanları sahasına, bu sahadaki faaliyetlere belediyelerin, müdahale etme yetkisi ve görevi olmadığı görüşüne yer verilerek yıkımın ertelenmesi talebinde bulunulduğu, Muratpaşa Belediye Başkanlığı Yapı Kontrol Müdürlüğünün 13.11.2013 günlü, 12110 sayılı işlemle orman alanlarında inşa edilecek yapılar hakkında imar mevzuatı açısından ilgili idarelerin yetki ve sorumluluklarının devam ettiği, uyuşmazlığa konu parsellere yönelik işlemlerin (yürütmenin durdurulması karan alınmış olması hali ayrık olmak üzere) devam ettiği/edeceği hususunun belirtildiği, bu işlemin iptali istemiyle açılan davada, Antalya 3. İdare Mahkemesinin 19.11.2014 günlü, E:2013/1398, K:2014/1417 sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği, bu aşamalardan sonra Orman Genel Müdürlüğü Adına Antalya Orman İşletme Müdürlüğünce yıkım işleminin durdurulması için ihtiyati tedbir kararı verilmesi, anılan Belediye Başkanlığının müdahalesinin men'i, muarazanın giderilmesi istemleriyle adli yargıda açılan davada görev itirazının Antalya 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 26.11.2015 gün ve E:2015/129 sayılı kararı ile reddedildiği; davalı Belediye Başkanlığı vekilince görev itirazında bulunulması üzerine Danıştay Başsavcılığınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarma kararı verildiği; Antalya 9. Asliye Hukuk Mahkemesinin 26.5.2016 gün ve E:2015/129, K:2016/165 sayılı kararı ile davada idari yargı yerinin görevli olduğu nedeniyle davanın görev yönünden reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Olayda Antalya 9. Asliye Hukuk Mahkemesince her ne kadar ilk önce görev itirazının reddine ilişkin bir karar verilmiş ve dosya usulüne uygun olarak Danıştay Başsavcılığına gönderilmiş ve Danıştay Başsavcısınca da olumlu görev

uyuşmazlığı çıkartılmasına karar verilmiş ise de, daha sonraki kararı ile Asliye Hukuk Mahkemesi kendi verdiği "görevlilik" kararını kaldırarak "görevsizlik" kararı vermiş, dolayısıyla zaten Danıştay Başsavcısınca verilen karara paralel yönde karar verilerek, yararına görev itirazında bulunulan yargı kolunda (idari yargı yerinde) dava açılması gerektiği kararı verilmiş ve dolayısıyla bu aşamada mahkememizce bir karar verilmesine yer olmadığı görülmüştür.

Öte yandan, Antalya 9. Asliye Hukuk Mahkemesince verilmiş olan "Görevsizlik" kararının kesinleşmesinden sonra veya Yargıtay'ca işbu kararın bozulması durumunda (kararın temyiz edildiği görüldüğünden), yine mahkemelerince bozma kararına uyularak karar verilmesi sözkonusu olursa, henüz mahkememizce görev uyuşmazlığına ilişkin bir karar verilmemiş olduğundan, 2247 sayılı Yasa'nın 10 ve diğer madde hükümleri uyarınca tekrar mahkememize başvuruda bulunulabileceği de açıktır.

Bu durumda, Danıştay Başsavcılığının idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yönündeki kararını, hükümsüz bırakacak şekilde mahkemece görevsizlik kararı verilerek, idari yargı kolunun görevli olduğuna karar verildiği nedeniyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanuna göre görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından Danıştay Başsavcısının başvurusu hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

S O N U Ç :Danıştay Başsavcılığının idari yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yönündeki kararını, hükümsüz bırakacak şekilde mahkemece görevsizlik kararı verilerek, idari yargı kolunun görevli olduğuna karar verildiği nedeniyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanuna göre görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından Danıştay Başsavcısının başvurusu hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, 28.11.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN